

Tre goda företrädare för sörmländsk spelmansvärld vid Holavedens hembygds- och fornminnesförenings 40-årsjubileum vid Hembygdens dag i Tranås på söndagen: Från vänster Britt Skeppstedt, spelmansstämmans ledare, ämneslärare Gustaf Wetter och Kristina Ohlsson.

Spelmansstämma och vagnparad ramade in hembygdsdag i Tranås

Holavedens hembygds- och fornminnesförening i Tranås celebrerade på söndagen sin 40-åriga tillvaro genom att bläddra i de rara minnenas bok och genom att ge bragelöften för framtiden. Det skedde vid Hembygdsdag i den vackra Ekbergsparken i Tranås på söndagen. Det fanns denna gång flerfaldig anledning att fests. Utöver föreningens jubileum invides också den tämligen nyuppförda loftboden från Torpön i Ydre. Likaså invigdes det nya vagnmuseet vid Mörbylund genom en imponerande vagnparad i tidsenliga dräkter. Direktör Arvid Jonas mångåriga gärning som föreningens vice ordförande och ordförande tills helt nyligen saluterades välförtjänt genom att han fick motta Jönköpings läns hembygdsförbunds förtjänstmedalj.

Invigningen av boden och museet samt medaljöverlämningen förrättades av högtidstalande landsantikvarien, dr Allan Nilson Jönköping. I detta sammanhang blomsterhyllades också direktör Elin Kågen, Tranås, i egenskap av initiativtagare till den jubilerande föreningen och dessutom för sin insats för bokverket "Från Sommabygd till Vätterstrand". Med allt detta mottades en publik som vidare översteg 1.000 personer. Färgsprakande bygdedräkter bildade glada inslag i folkhavet.

Pionjärer hyllades

Spelmanslåtar och spelmansinmarsch bildade upptakt till direktör Arvid Jonas välkomnande till föreläsare för skilda områden i

Ett tack riktades till friherre Christer Hermelin, Gripenberg, som upplåtit byggnad för vagnmuseet på Mörbylund och till friherre Axel Hermelin, Mjölby, som skapat detta unika museum assisterad av bl a stud. Christian Häggstam.

Landsantikvarie Nilson kom till hembygdsfesten direkt från vagnmuseet. Han betecknade åtgärden att inrymma museet i ett stall som rationell. Lovvärd betecknades även initiativet att locka deltagare till festen genom en vagnparad. Den nyuppförda loftboden daterade han till 1700-talet.

Han gav även små vänliga fingervisningar om de arbetsuppgifter som nu är aktuella för en hembygdsförening. På önskelistan uppsattes bl a -uppteckning av sägner, sånger, visor, skrock och vidskepelse m m, vidare värden av forn- och naturminnesmärken osv. Talet utmynnade i en hyllning till hr Kågen för hans insats för "Från Sommabygd till Vätterstrand" och till hr Jonas för gott och fruktbarande samarbete. Hyllningen för hr Jonas kröntes med medaljöverlämningen.

Vagnparad med rariteter

Redan långt dessförinnan hade vagnparaden anlänt och väckt berättigad uppmärksamhet. Fordon efter fordon presenterades nu kort och humoristiskt av vagnmuseets skapare och intendent, friherre Axel Hermelin. Tre moderna ryttere i plommonstop inledde paraden följda av en vurst som kommit från Lilla Ljunga i Veta och som säkerligen fraktat månet glatt sällskap från Veta

så bald jägare med de allra finaste jaktkängor. Naturligtvis saknades inte den gängse trillan, snart ett minne blott även den. Den här kom från Ebbarp i Tranås. Och så följde vagnarnas vagn — vagnmästare Muhlbacker i Paris kupé med finesser i rad som fickurshållare, skrivfack och rullgardiner för att nämna endast några exempel och så ett minutiöst konstfärdigt tapeterarbete. Kuskar och åkande uppträdde i tidsenliga dräkter. Det tack som hembygdsföreningens nuvarande ordförande, representant Holger Esbjörnsson, riktade till vagnmuseets skapare och hans medhjälpare var välförtjänt.

Spelmansstämma

Under ämneslärare Gustaf Wetters inspirerande ledning bjöds så på förnämlig spelmansstämma av Katrineholms spelmanslag. I en första avdelning gavs intressanta prov på sörmländskt folkligt musikarv, den andra ägnades Småland med tanke på den bygd man just gästade och hr Wetters småländska påbrå. Redan för 45 år sedan framträdde hr Wetter som spelman inom Tranås hembygds-gille. Han berättade nu intressant och medryckande om, hur hans intresse för folkmusik väcktes i unga år i den här bygden. Man fick bl a lyssna på en brudmarsch från Askeryd upptecknad av framlidne spelmannen och bildhuggaren P. J. Carlsson i Tranås. Ett vackert äreminne restes över spelmannen "Blinde Janne" i Gränna som fö kommer att få en minnessten i hemstaden i höst. Klockarna Anders Petter Nordbloms och Frans Clarins notbäc-

nare osv. Kåseri och spelmansillustrationer bildade tillsammans en utomordentligt god folkmusikpropaganda. Under en paus i spelmansstämma fick den jubilerande föreningen motta en blomsternytning från Tranås hembygds-gille genom dess ordförande, fabrikör David Rosin.

Och med denna goda propaganda för sörmländska och småländska spelmän och låtar ändades Hembygdens dag i Tranås 1962. Den gav ett ovanligt rikt utbyte genom mångas hängivna insats.

FOLKET Tisdagen der»

Stor spelm i Katrineh<

På midsommardagen anordnas en stor spelmansstämma i Folkets park i Katrineholm. Redan klockan 13 samlas spelmännen i parken för repetition var efter stämman sätter i gång vid 14-tiden och håller på till fram emot midnatt.

Förutom majstångsresninge och dans kring denna för gamla och unga till spelmännens musik kommer folkdansuppvisning och demonstration av bl a sörmländska, långdans och bakm» att äga rum. Vid 17.30-tiden kommer alla aktivt medverkande att bjudas på middag varefter alla män dans i en timmes tid ski kunna trådas till spelmänne musik. Sålunda fortsätter arrangeringen med omväxlande sp